Sosiale Wetenskappe: Geografie · Graad 6

Memorandum · Kwartaal 1–2

TOTAAL
72
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By kaartvrae moet die antwoord uit die kaart of die sleutel kom.
3. Waar 'n vraag om 'n eie mening vra, word die punt toegeken vir enige antwoord met 'n sinvolle rede.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, solank die antwoord gelees kan word.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Kaartvaardighede · 15 punte			
1.1	Die skool = A1; Die dam = D4	**2**	*1 punt elk.*
1.2	Noordwes. Die dam is regs onder (D4) en die skool links bo (A1) — dus na bo (noord) en na links (wes).	**2**	*1 punt vir die rigting, 1 punt vir die verduideliking.*
1.3	Die register lys al die plekke alfabeties (1). Langs elke plek staan die bladsynommer en die ligging (ruitblok of breedte-/lengtegraad), sodat jy die plek vinnig op die regte kaart kan kry (1).	**2**	
1.4	Enige drie: dorpe en stede (en die hoofstad); riviere, berge en ander natuurlike kenmerke; paaie en spoorlyne; grense met ander provinsies of lande; reënval, temperatuur of plantegroei; bevolking; boerdery- of myngebiede; nasionale parke.	**3**	*1 punt elk.*
1.5	Suid-Afrika = suidelike; Egipte = noordelike; Australië = suidelike	**3**	*1 punt elk.*
1.6	Die ewenaar is die denkbeeldige lyn wat die Aarde in 'n noordelike en 'n suidelike halfrond verdeel. Dit help 'n mens om te sê waar 'n plek lê en om te verstaan hoekom die klimaat naby die ewenaar warmer is.	**3**	*1 punt vir die verdeling, 1 punt vir posisie, 1 punt vir klimaat.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 2 · Handel in Suid-Afrika en die wêreld · 25 punte			
2.1	A = vrugte (lemoene); B = wol; C = steenkool; D = 'n skeepshouer	**4**	*1 punt elk. B: aanvaar wol of skaap/vag.*
2.2	Invoer is goedere wat 'n land van 'n ander land af inkoop. Uitvoer is goedere wat 'n land aan ander lande verkoop.	**2**	*1 punt elk.*
2.3	Vragmotor, trein en skip.	**3**	*1 punt elk.*
2.4	Die vaart duur ongeveer drie weke. Sonder verkoeling sou die vrugte in daardie tyd bederf en niks werd wees wanneer hulle aankom nie.	**3**	*1 punt vir die lang reis, 1 punt vir bederf, 1 punt vir die gevolg.*
2.5	Suid-Afrika se somer val saam met Europa se winter, dus is ons vrugte ryp wanneer hulle s'n nie kan groei nie. Daar is min mededinging, die vraag is hoog en die boere kry 'n beter prys.	**4**	*1 punt vir teenoorgestelde seisoene, 1 punt vir min mededinging, 1 punt vir vraag, 1 punt vir prys.*
2.6	Diep water waar groot skepe kan aanlê; krane om houers te laai; stoorruimte vir houers; paaie en spoorlyne wat by die hawe uitkom; doeanebeamptes en 'n kantoor.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
2.7	Die houers kan nie gelaai word nie. Die vrugte staan en bederf, die boere verloor hul oes en hul inkomste, en die kopers in Europa koop by 'n ander land.	**3**	*1 punt vir die vertraging, 1 punt vir bederf of verlies, 1 punt vir die gevolg vir die boere.*
2.8	Nie elke klimaat pas by elke gewas nie; sekere minerale kom net in sekere lande voor; 'n land het dalk nie die fabrieke of tegnologie nie; grond en water is beperk; party goedere is goedkoper om in te voer.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
VRAAG 3 · Van kakao tot sjokolade · 8 punte			
3.1	Hulle word gerooster; fyngemaal; met suiker en melk gemeng (om sjokolade te maak).	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
3.2	Enige drie: die fabriek betaal vir masjiene, werkers, elektrisiteit, suiker en melk; vervoerkoste (skepe, vragmotors); verpakking en advertensies; elke besigheid langs die pad (handelaars, die fabriek, die winkel) voeg sy eie wins by; belasting.	**3**	*1 punt elk. Die bone ('n grondstof) word 'n vervaardigde produk wat baie meer werd is.*
3.3	Die kakaoboer.	**1**	

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
3.4	In die fabriek, by die sjokolademaatskappy (aanvaar ook: die winkel) (1). Die maatskappy maak van goedkoop bone 'n duur produk en verkoop miljoene stawe oor die hele wêreld, terwyl die boer net sowat R1 van die R20 kry (1).	**2**	*Moenie 'op die plaas' aanvaar nie.*
VRAAG 4 · Breedtelyne en lengtelyne · 6 punte			
4.1	Hulle loop van oos na wes (soos die ewenaar) en meet hoe ver 'n plek noord of suid van die ewenaar is.	**2**	*1 punt vir die rigting, 1 vir wat hulle meet.*
4.2	0 grade (0°).	**1**	
4.3	Dit is die lengtelyn by 0° wat deur Greenwich in Engeland loop. Dit verdeel die Aarde in die Oostelike en die Westelike Halfrond.	**2**	*1 punt vir 0°/Greenwich, 1 vir die verdeling.*
4.4	Die Oostelike Halfrond (SA lê oos van die Greenwich-meridiaan/nulmeridiaan).	**1**	
VRAAG 5 · Handel: grondstowwe en billike handel · 8 punte			
5.1	'n Grondstof kom uit die natuur en is nog nie verwerk nie (hout, ystererts, katoen, melk). 'n Vervaardigde produk word in 'n fabriek uit grondstowwe gemaak (meubels, staal, 'n hemp, kaas).	**2**	*1 punt per soort met 'n voorbeeld.*
5.2	Papier; meubels; vuurhoutjies; houtskool; potlode; plankies vir bou.	**2**	*1 punt elk.*
5.3	Wanneer mense of hulpbronne onbillik gebruik word om wins te maak — byvoorbeeld werkers wat te min betaal word vir lang ure, of 'n bos wat afgekap word sonder om weer te plant.	**2**	*1 punt vir onbillike gebruik, 1 vir 'n voorbeeld.*
5.4	Die boer kry 'n regverdige prys wat die koste dek, en dikwels 'n vaste kontrak. So kan sy familie leef, haar kinders skool toe stuur en weer plant vir die volgende seisoen.	**2**	*1 punt vir die regverdige prys, 1 vir die gevolg.*
VRAAG 6 · Skaal en die atlas · 10 punte			
6.1	Hoeveel kleiner die kaart as die werklike gebied is (1); hoe ver 'n afstand op die kaart in werklikheid is, bv. 1 cm op die kaart = 10 km op die grond (1).	**2**	

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
6.2	Kleinskaals: wys 'n groot gebied met min besonderhede, bv. 'n kaart van die wêreld of van Afrika (1). Grootskaals: wys 'n klein gebied met baie besonderhede, bv. 'n straatkaart van 'n dorp (1).	**2**	
6.3	6 × 50 km (1) = 300 km (1).	**2**	*1 punt vir die bewerking, 1 vir die antwoord met die eenheid.*
6.4	'n Lynskaal.	**1**	
6.5	Die Nyl (aanvaar ook die Amasone); Everestberg; die Sahara.	**3**	*1 punt elk. Die Stille Oseaan is die ekstra opsie.*

Totaal **72 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629